# VOORSTEL AAN DE RAAD: Raadsvergadering d.d. 8 december 2026

**NR.: RI-26-01210**

| **Onderwerp:** Ontwerp Omgevingsvisie Nederweert | Agendapunt | **10.** |
|---|---|---|
| | Raadsvoorstel-nummer | **2026-66** |

## Voorstel:

1. In te stemmen met het ontwerp van de Omgevingsvisie Nederweert;
2. In te stemmen om het ontwerp van de Omgevingsvisie Nederweert zes weken ter inzage te leggen;
3. Kennis te nemen van het participatieverslag, het Omgevingseffectenrapport (OER) en de Oplegger kaartmateriaal Omgevingsvisie.

Burgemeester en wethouders van Nederweert,

| De secretaris, | De burgemeester, |
|---|---|
| drs. J.C.T. (Johan) Bakens | B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Portefeuillehouder(s) | : Wethouder Meessen | Team | : REO |
| | niet van toepassing | Auteur | : L.J.M. Lonissen |
| Datum | : 30 oktober 2026 | | |
| Bijlage(n) | : 1. Ontwerp Omgevingsvisie Nederweert<br>2. Omgevingseffectrapport (OER)<br>3. Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)<br>4. Leefomgevingsfoto (LOF)<br>5. Participatieverslag<br>6. Oplegger kaartmateriaal Omgevingsvisie | | |

**Rapportage bij raadsvoorstel RI-26-01210** Raadsvergadering d.d. 8 december 2026

**Voorstel**

1. In te stemmen met het ontwerp van de Omgevingsvisie Nederweert;
2. In te stemmen om het ontwerp van de Omgevingsvisie Nederweert zes weken ter inzage te leggen;
3. Kennis te nemen van het participatieverslag, het Omgevingseffectenrapport (OER) en de Oplegger kaartmateriaal Omgevingsvisie.

**Inleiding**

Waarom een Omgevingsvisie

Een Omgevingsvisie is een strategische, integrale langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving van de gemeente. De Omgevingswet verplicht iedere gemeente om één Omgevingsvisie op te stellen voor het hele grondgebied. Daarmee wordt geborgd dat keuzes over wonen, werken, mobiliteit, natuur, klimaat, milieu, gezondheid en leefbaarheid in samenhang worden gemaakt. De Omgevingsvisie geeft richting aan toekomstige ontwikkelingen en vormt de basis voor beleid, plannen en besluiten. Ook helpt de visie om belangen zorgvuldig af te wegen en duidelijkheid te geven aan inwoners, ondernemers, organisaties en andere overheden. De Omgevingsvisie vormt het strategisch kader voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. De verdere uitwerking en concretisering vindt plaats via omgevingsprogramma's, overeenkomstig de systematiek van de Omgevingswet. Daarmee wordt geborgd dat de Omgevingsvisie zich richt op de hoofdlijnen, terwijl de omgevingsprogramma's voorzien in de uitwerking van doelen, keuzes en maatregelen.

Betekenis voor Nederweert

De Omgevingsvisie is belangrijk voor Nederweert, omdat deze richting geeft aan keuzes voor de toekomst van onze gemeente. Nederweert staat voor opgaven op het gebied van wonen, bedrijvigheid, leefbaarheid, bereikbaarheid, landschap, natuur, landbouw en duurzaamheid. Door deze onderwerpen samen te brengen in één Omgevingsvisie ontstaat een helder kader voor ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Dat helpt om keuzes zorgvuldig af te wegen en om plannen beter op elkaar af te stemmen. De Omgevingsvisie ondersteunt daarmee een groei van Nederweert die past bij het karakter van onze gemeente. Zo draagt de Omgevingsvisie bij aan een sterke, leefbare en toekomstbestendige gemeente.

Nederweert kent nu twee Omgevingsvisies: de Omgevingsvisie Buitengebied uit 2021 en de Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen uit 2023. Op grond van de Omgevingswet moet de gemeente één Omgevingsvisie vaststellen voor het hele grondgebied. Daarom is in de zomer van 2024 een proces gestart om te komen tot één Omgevingsvisie voor Nederweert.

De keuze voor één strategische, integrale Omgevingsvisie maakt het mogelijk om alle relevante opgaven in samenhang af te wegen. Daarbij worden ook sociaal-maatschappelijke vraagstukken betrokken. Zo wordt niet alleen gekeken naar de fysieke ruimte, maar ook naar gezondheid, sociale samenhang en kansengelijkheid. Door het sociaal domein expliciet mee te nemen, ontstaat een breder en beter onderbouwd beeld van de ontwikkeling van Nederweert. Daarmee kan beter worden gestuurd op een duurzame ontwikkeling waarin economische groei, sociale inclusie, klimaat en landschap en milieubehoud in balans zijn.

Het Omgevingseffectrapport

Bij het opstellen van een Omgevingsvisie moeten de effecten op de fysieke leefomgeving worden meegewogen. Middels een milieueffectrapportage (MER) uitgevoerd. Omdat deze rapportage breder wordt getrokken dan alleen milieu, is gekozen voor een omgevingseffectrapportage (OER). Deze bestaat onder meer uit een notitiereikwijdte en detailniveau (NRD) en een nulmeting, de Foto van de Leefomgeving (LOF). Het traject van het OER loopt parallel aan dat van de Omgevingsvisie en ligt gelijktijdig met de Omgevingsvisie voor ter vaststelling.

Omgevingsvisie Nederweert

Omgevingsvisie Nederweert kiest voor groei met behoud van eigen identiteit. De gemeente wil ruimte bieden aan ontwikkeling, maar tegelijk de ruimtelijke kwaliteit beschermen en versterken. Daarbij staat een aantrekkelijke, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving centraal. Omdat de beschikbare ruimte beperkt is, vraagt dit om zorgvuldige en integrale keuzes. Daarom bekijkt de gemeente opgaven op het gebied van wonen, werken, natuur, water, klimaat, mobiliteit en gezondheid steeds in samenhang.

Nederweert kijkt vooruit zonder haar eigen karakter te verliezen. Open, nuchter, ondernemend, samen en groen: deze kernwaarden vormen het vertrekpunt voor de manier waarop de gemeente met veranderingen omgaat. Juist die combinatie van ondernemerschap, verbondenheid en respect voor de leefomgeving maakt het mogelijk om woningbouw, economie en de transitie van het landelijk gebied niet los van elkaar te zien, maar juist in onderlinge samenhang. Groei is daarbij geen doel op zich, maar een middel om landschap, samenleving en economie duurzaam te versterken. Dat vraagt ook om voorzieningen die meegroeien met de gemeente, zoals onderwijs, sport, zorg, ontmoeting en cultuur.

De visie kiest naast thema's voor een gebiedsgerichte aanpak. Niet elk gebied vraagt immers hetzelfde. In het bebouwd gebied ligt de nadruk op gezondheid en leefbaarheid. In het overgangsgebied is ruimte voor ontwikkeling, met aandacht voor de leefomgeving. In het agrarisch buitengebied staat ruimte voor agrarische ondernemers voorop. In de bufferzones ligt de focus op het verbeteren van de omstandigheden rond natuurgebieden. En in de natuurgebieden gaat het om behoud en versterking van de natuur. Zo ontstaat een samenhangend toekomstbeeld waarin Nederweert ruimte biedt aan initiatief, zonder de kwaliteiten te verliezen die de gemeente zo waardevol maken.

Van Voorontwerp naar Ontwerp
Op 8 september 2026 heeft de gemeenteraad het Voorontwerp Omgevingsvisie sonderend besproken en vrij gegeven voor participatie. Het werken met een Voorontwerp is een extra stap in het proces, om vroegtijdig de reacties en aandachtspunten van de Raad en andere belanghebbenden mee te nemen. Tijdens de Raadsvergadering is hoofdlijnen aandacht gevraagd voor:

- De begrenzingen op de kaarten van de Gemeentelijke Omgevingsvisie ten opzichte van de Provinciale Omgevingsvisie (POVI)
- De positie van de agrariër binnen de verschillende gebieden
- Het belang of de hoofdopgave van een gebied beschrijven, zonder daarin manieren van bedrijfsvoering voor te schrijven.

De verdere interne en externe participatie in deze fase heeft aanvullend nog geleid tot:

- Aanscherping van de themakaarten
- Aanscherping van de kernuitwerkingen
- Opstellen van een oplegger kaartmateriaal Omgevingsvisie

In het ontwerp dat nu voorligt zijn de tekstuele nuanceringen en aanscherpingen verwerkt. Daarnaast is een bijlage opgenomen als oplegger bij het kaartmateriaal van de Omgevingsvisie. Hierin is voor alle kaartlagen inzicht gegeven hoe de begrenzing tot stand is gekomen, waar deze op is gebaseerd en hoe zich dit verhoudt tot de POVI. Daarmee is duidelijkheid geschept en is het ontwerp klaar voor zienswijzen.

**Beoogd effect**
Het ontwikkelen van één Omgevingsvisie voor het gehele grondgebied van Nederweert, met een goede balans tussen ruimte voor ontwikkelingen en behoud van kwaliteit.

**Argumenten**
*1.1 De Omgevingsvisie geeft richting aan de toekomstige ontwikkeling van Nederweert.*
De gemeente staat voor keuzes over wonen, werken, bereikbaarheid, landschap en leefbaarheid. Met één Omgevingsvisie worden deze onderwerpen niet los van elkaar bekeken, maar in samenhang binnen de beschikbare ruimte. Dat past bij de bedoeling van de Omgevingswet. De visie biedt daarmee een helder kader voor toekomstige plannen en initiatieven. Ook geeft dit duidelijkheid aan inwoners, initiatiefnemers en andere partners. Dat vergroot de voorspelbaarheid van gemeentelijke keuzes. Met het verwerken van de input uit participatie rondom het Voorontwerp, is het Ontwerp nu klaar voor vaststelling.

*2.1 Ter inzagelegging van het Ontwerp is verplicht vanuit de Omgevingswet*
De Omgevingswet schrijft voor dat het Ontwerp van de Omgevingsvisie en het Omgevingseffectrapport zes weken ter inzage worden gelegd, zodat inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden zienswijzen kunnen indienen. Deze termijn is de formele start van de wettelijke procedure en geeft iedereen een gelijke kans om vóór de vaststelling inhoudelijk te reageren. Door het Ontwerp, met bijlagen, via het Gemeenteblad en het DSO bekend te maken, is de publicatie rechtsgeldig, vindbaar en toegankelijk, en kunnen de zienswijzen zorgvuldig worden meegewogen in de definitieve vaststelling.

*2.2 Ter inzagelegging door Gemeenteraad, in lijn met intensief participatietraject*
Het college is op grond van de Gemeentewet bevoegd tot de voorbereiding en uitvoering van het gemeentelijk beleid. Daar hoort in principe ook het organiseren van de ter inzageleggen en zienswijzeprocedure van de Ontwerp Omgevingsvisie bij. Er is tijdens dit proces echter gekozen voor een intensiever traject met uw Raad, waarbij ook de ter inzagelegging aan uw Raad wordt voorgelegd. Met deze stap kunnen we ook laten zien hoe de aandachtspunten zijn meegenomen richting het Ontwerp. Naast tekstuele aanpassingen en nuances die in de Ontwerp Omgevingsvisie zijn verwerkt, is ook een aanvullende oplegger opgesteld om duidelijkheid te verschaffen over deze onderwerpen (*bijlage 6*). Hiermee vergroten we het draagvlak en verkleint het de kans dat bij definitieve vaststelling grote wijzigingen nodig zijn. Dat maakt het proces zorgvuldig en efficiënt.

*3.1 Het Omgevingseffectrapport als bevoegdheid van het College van B&W*
Het traject van opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en de Leefomgevingsfoto (LOF) hebben geleidt tot een volledige Omgevingseffectrapportage (*bijlage 2-4*). Het Omgevingseffectrapport wordt ook ter inzage gelegd. De terinzagelegging is een bevoegdheid van het college. Net als de Omgevingsvisie wordt het OER 6 weken ter inzage gelegd. Alvorens, na verwerking van eventuele zienswijzen, het OER als onderdeel van

de Omgevingsvisie, aan de Raad ter vaststelling wordt aangeboden. De commissie mer beoordeeld het OER in samenhang met de Omgevingsvisie. Nadat de stukken met de commissie zijn gedeeld wordt er een onafhankelijke commissie samengesteld. Deze zal zorgdragen voor de beoordeling. Tijdens de zienswijzeperiode zal de commissie het advies opstellen. De resultaten van het advies dienen gewogen te worden en beoordeeld te worden of en op welke wijze deze in het OER of in de Omgevingsvisie verwerkt dienen te worden.

3.2 *Met het participatieverslag voldoen we aan de motiveringsplicht vanuit de omgevingswet*
Bij de vaststelling van de Omgevingsvisie is de gemeente op grond van de Omgevingswet verplicht te motiveren hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken en wat de resultaten daarvan zijn. Het participatieverslag (*bijlage 5*) is het instrument waarmee aan deze motiveringsplicht wordt voldaan. Het verslag maakt zichtbaar welke participatie heeft plaatsgevonden, welk niveau daarbij is toegepast en in hoeverre de participatie aansloot bij het gemeentelijk participatiebeleid.

3.3 *De oplegger geeft meer context aan het kaartmateriaal in de Omgevingsvisie*
De Omgevingsvisie bevat themakaarten, landschapskaarten en gebiedskaarten, met landschapstypen en deelgebieden. Op onderdelen wijkt de zonering van Nederweert af van de gebiedsindeling die de provincie hanteert in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg (POVI). Dit omdat een eigen zonering voor Nederweert beter aansluit op de ambitie, de lokale ruimtelijke structuur en de samenhang in het gebied. Om verwarring te voorkomen en inzichtelijk te maken welke afwegingen aan de begrenzingen ten grondslag liggen is als bijlage bij dit voorstel een oplegger opgenomen (*bijlage 6*). De oplegger biedt straks een stevig vertrekpunt om het gesprek met de Provincie over de gebiedsindeling van de Provinciale Omgevingsvisie verder aan te gaan.

**Kanttekeningen**
*1.1 Ontwerp Omgevingsvisie mogelijk al digitaal raadpleegbaar voorafgaand aan de zienswijzeperiode*
Publicatie van het Ontwerp van de Omgevingsvisie verloopt via de landelijke voorziening in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het doorlopen van de publicatieketen kan tijd kosten, zeker wanneer meerdere overheden tegelijk wijzigingen aanleveren. Daarom is het advies om voor de publicatie twee weken tijd te reserveren. Na positief raadsbesluit zal gestart worden met het proces van publiceren. Als dit voorspoedig verloopt zou de omgevingsvisie al sneller online raadpleegbaar zijn. Dat betekent dat inwoners het Ontwerp kunnen inzien vóór de officiële start van de termijn. Dit is niet in strijd met de procedure, maar vraagt om duidelijke communicatie: de kennisgeving vermeldt de daadwerkelijke begin- en einddatum van de zienswijzentermijn.

*1.2 Het DSO is een nieuwe manier van digitaal raadplegen*
Onder de Omgevingswet wordt de Omgevingsvisie vastgesteld en bekendgemaakt via het DSO. Hoewel de Omgevingsvisie daarin raadpleegbaar is, is dit voor een deel van de inwoners en ondernemers nog niet vertrouwd. Omdat de Omgevingsvisie het overkoepelende document is voor de toekomstige ontwikkeling van Nederweert, is het belangrijk dat het leeft in de gemeenschap en goed toegankelijk is. We acht het daarom van belang dat de Omgevingsvisie ook in een vorm beschikbaar is die aansluit bij de traditionele wijze. Naast het juridisch vastgestelde document in het DSO wordt voor Ontwerp en definitief vastgestelde Omgevingsvisie daarom een geïllustreerde pdf-versie opgesteld, die als bijlage bij de publicatie in het DSO wordt gevoegd. De juridisch bindende tekst blijft echter de versie in het DSO. Bij definitieve vaststellingen worden de inhoud van de pdf en het DSO weer volledig bijgewerkt. Naarmate het DSO bekender wordt, neemt de noodzaak van een aparte pdf-versie af. Na vaststelling blijven we de Omgevingsvisie monitoren, evalueren en bijsturen. Wijzigingen zullen dan in het DSO worden doorgevoerd, niet in de pdf-versie.

**Uitvoering**
Na besluitvorming door de Raad wordt het Ontwerp vrijgegeven voor zienswijzen. Naar verwachting zal circa twee weken naar het raadsbesluit de zienswijzetermijn van zes weken ingaan. Dit is echter afhankelijk van de behandeling in de Raad. Als tijdens de raadvergadering op 8 december moties of amendementen worden aangenomen, dient de omgevingsvisie aangepast te worden en zal de zienswijzetermijn later van start kunnen gaan.

Na de zienswijzetermijn wordt toegewerkt naar een definitieve Omgevingsvisie, gereed voor vaststelling. Wanneer de zienswijzetermijn kan starten, de hoeveelheid zienswijzen en de aard ervan zijn van grote invloed op het verdere proces en daarmee op de datum van vaststelling door de raad. De raad zal hierover geïnformeerd worden, na de zienswijzeperiode, zodra hier meer zicht is op is.

**Communicatie en participatie**
Het Ontwerp van de Omgevingsvisie en de OER liggen zes weken ter inzage. Iedereen kan in die periode een zienswijze indienen. We kondigen de ter inzagelegging aan via officielebekendmakingen.nl, het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), onze website, en het Gemeente Contact. De stukken zijn ook op papier in te zien in het gemeentehuis.

**Financiële gevolgen**
De verdere uitwerking van de Omgevingsvisie tot definitieve vaststelling vindt plaats binnen de bestaande budgetten.

De Omgevingsvisie heeft wel gevolgen voor de keuzes die de gemeente in de toekomst maakt. Die gevolgen hebben ook financiële impact. Op dit moment is die impact nog niet in beeld. Bij de uitwerking van beleid, programma's en uitvoeringsplannen wordt dit verder onderzocht en meegenomen in de reguliere besluitvorming.

**Bijlagen**
1. Ontwerp Omgevingsvisie Nederweert
2. Omgevingseffectrapport (OER)
3. Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)
4. Leefomgevingsfoto (LOF)
5. Participatieverslag
6. Oplegger kaartmateriaal Omgevingsvisie

# Concept raadsbesluit

**De raad van de gemeente Nederweert**

Overwegende dat
- Op grond van de Omgevingswet voor het gehele grondgebied van de gemeente één omgevingsvisie moet worden vastgesteld;
- Het Ontwerp Omgevingsvisie Nederweert de doorvertaling is van het Voorontwerp waarin de Raad de mogelijkheid heeft gehad om richting te geven aan de uitwerking;
- Participatie met inwoners, ondernemers, organisaties en andere belanghebbenden via ter inzagelegging verplicht is bij de voorbereiding van de omgevingsvisie;

Gezien het voorstel nr. 2026-66 van het college van burgemeester en wethouders d.d. 30 oktober 2026

Gelet op artikel 3.1 van de Omgevingswet

## Besluit

1. In te stemmen met het ontwerp van de Omgevingsvisie Nederweert;
2. In te stemmen om het ontwerp van de Omgevingsvisie Nederweert zes weken ter inzage te leggen;
3. Kennis te nemen van het participatieverslag, het Omgevingseffectenrapport (OER) en de Oplegger kaartmateriaal Omgevingsvisie.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 8 december 2026,

De raadsgriffier, De voorzitter,

L. (Loes) Janssen B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak